

קד בִּין אֶלְפִּלְאֶסְפָּה אֶלְמַחְקָדְמוֹן
וְאֶלְמַחְאֶכְרוֹן אֵן אֶלְכִּמְאֵלָאֵת אֶלְמוֹנֹדָה לִלְאֶנְסָן אֶרְבַּעָה
אֶנוּאֶע אֹולְהָא וְהוּ אֶנְקַעְהָא וְהוּ אֶלְדִּי עֲלִיה יִתְפָּאֵנִי אֶחָל
אֶארֶץ הוּ כִּמְאֵל אֶקְנִיָהּ וְהוּ מָא יוֹגֵד לִלְשַׁכְּךָ מִן אֶלְאֶמוּאֵל
וְאֶלְתִּיאֵב וְאֶלְאֶלָּאֵת וְאֶלְעֵבִיד וְאֶלְאֶרָאֶצִּי וְנַחֲוָהָא וְאֵן יִכּוֹן
אֶלְאֶנְסָן מֶלְכָּא עֲשִׂימָא הוּ מִן הָדָא אֶלְנוּע וְהָדָא כִּמְאֵל
לֹא אֶתְצָאֵל בִּינָה וְכִין דְּלֶךְ אֶשְׁכֶּךְ כּוֹנֵה וְאֶנְמָא הִי נִסְכָּה
מָא מַעֲטָם אֶלְלָדָה בְּחָא כִּיֹּאֵל מַחֶץ אֶעֱנִי אֵן הָדָא דֹּאֲרִי
וְהָדָא עֵבְדִּי וְהָדָא אֶמְאֵל מְאֵלִי וְהָאֹולָא גִנְדִּי וְאֹולָא אֶעֱתֵבֵר
שְׁכַעַה יִגֵּד אֶלְכָּל כְּאֶרְגָּא עֵן דֹּאֲתָה וְכָל שִׁי מִן הָדָא
אֶלְקִנִּיאֵת בְּחִית הוּ פִי וְגֹוֹדָה וְלֹהֲרָא אֹוּדָא עֶרְמַת חֶלֶךְ
אֶלְנִסְכָּה אֶעֱבַח דְּלֶךְ אֶלְשַׁכְּךָ אֶלְדִּי כֹּאֵן מֶלְכָּא עֲשִׂימָא לֹא
פֶּרֶק בִּינָה וְכִין אַחְקֵר מִן יִכּוֹן פִּי אֶלְנָאֵם מִן גִּיר אֵן יִתְגִּיר
שִׁי מִן חֶלֶךְ אֶלְאֶשִׂיא אֶלְתִּי כֹּאֲנַת מִנְסֹוּכָה לָהּ וְכִיֹּנָוָא
אֶלְפִּלְאֶסְפָּה אֵן אֶלְדִּי יִגְעַל וְכֹרְהָ וְסַעִיָּה לֹהֲרָא אֶלְנַחֲוָה מִן
אֶלְכִּמְאֵל אֶנְמָא סַעִי לְכִיֹּאֵל מַחֶץ וְהוּ שִׁי לֹא יִתְכַת וְלוֹ
תְכַתַּת לָהּ חֶלֶךְ אֶלְקִנִּיָּה טוֹל חִיֹּאֲתָה פֹּאֲנָה לֹם יִחְצֵל לָהּ
פִּי דֹּאֲתָה כִּמְאֵל אֶצֶּלָא.

הפילוסופים הקדומים והמאוחרים הבהירו
שהשלמויות המצויות לאדם הן ארבעה מינים.
הראשון שבהם, והוא הפחות שבהם – והוא אשר
אנשי הארץ מכלים את חייהם למענו – הוא שלמות
הקניין, והיא הממונות, הבגדים, הכלים, העבדים,
הקרקעות וכיוצא בהם הנמצאים לאדם. בכלל המין
הזה שיהיה האדם מלך גדול. זאת היא שלמות שאין
בינה ובין אותו אדם מגע כלל. אין היא אלא יחס
כלשהו, שרוב ההנאה ממנו היא דמיון גרידא, כלומר,
שזה ביתי וזה עבדי וממון זה ממוני ואלה צבאי.
כאשר הוא יתבונן בעצמו כפרט, ימצא שהכול מחוץ
לעצמותו, ושכל דבר מן הקניינים האלה הוא
במציאותו מבחינת עצמו. לכן, כאשר נעדר אותו יחס,
הופך אותו אדם שהיה מלך גדול להיות מי שאין
הבדל בינו לבין האדם הבזוי ביותר.

عبدى وهذا المال مالى. وهؤلاء جندى. وإذا اعتبر شخصه يجد الكل
خارجا عن ذاته (3225)، وكل شئ من هذه القنيات بحيث هو في وجوده.
ولهذا إذا عُدَّت تلك النسبة أصبح ذلك الشخص الذى كان ملكا عظيما،
لا فرق بينه وبين احقر من يكون في الناس من غير ان يتغير شئ من تلك
الاشياء التى كانت منسوبة له.

ויבִּינֹוּ הַפִּלָּסְפָּה אֲנִי הַדִּי יִגְעַל וְכֹדֵה, וְסַעִיָּה לְהַדָּא הַנְּחֹוּ מִן הַכָּאֵל
אֲמָא סַעִי לְחִיָּאֵל מְחֻץ וְהוּ שִׁי לֹא יִתְכַת, וְלוֹ תִּבְתַּת לֵהּ תֵּלֵךְ אֶלְקִנִּיָּה טוֹל
חִיֹּאֲתָה, פֹּאֲנָה לֹם יִחְצֵל לָהּ חֶלֶךְ אֶלְקִנִּיָּה טוֹל חִיֹּאֲתָה פֹּאֲנָה לֹם יִחְצֵל לָהּ

המין השני קשור יותר מהראשון בעצמותו של הפרט, והוא שלמות מבנה גופו והופעתו, כלומר, שיהיה מזגו של אותו אדם בתכלית האיזון, איבריו תואמים וחזקים כראוי. גם מין זה של שלמות אין להציב כתכלית, מפני שהיא שלמות גופנית ואין היא לאדם באשר הוא אדם, אלא באשר הוא בעל-חיים, והוא שותף בה עם הנקלים מבין בעלי-החיים, ועוד: אפילו יגיע כוחו של אדם לשיא, כוחו לא ישווה לכוחו של פרד חזק, כל שכן לכוחו של אריה או לכוחו של פיל. תכלית שלמות זו היא, כפי שאמרנו, שיישא משא כבד או ישבור עצם גסה וכיוצא בהם שאין בהם תועלת גופנית רבה. ואילו תועלת נפשית נעדרת ממין זה.

ואלנוע אתאני לה בראת אשכץ
חעלק אכתר מן אלאול וחו כמאל אבניה ואלהיאא אעני
אן יכון מואנ דלך אלשכץ פי גאיה אאעדאל ואעצאוה
מתנאסבה קויה כמא ינבגי וחדא אלנוע איצא מן אלכמאל
לא יתכר גאיה לאנה כמאל גסמאני ומא חו ללאנסאן
מן חית חו אנסאן כל מן חית חו חיואן וישארך פי הדא
אכס אלחיואן ואיצא לו וצל מן קוה שכץ אללאנסאן גאיה
ונהאיה מא ילחק בקוה בגל קוי פנאחיק אן ילחק בקוה
אסר או קוה פיל ונאיה הדא אלכמאל כמא דכרנא אן
ינקל חמלא תקילא או יכסר עטמא גלישא ונחו הדא
ממא לא ככיר פאידה גסמאניה פיה אמא פאידה נפסאניה
פמעדומה מן הדא אלנוע.

والنوع الثاني له بذات⁽³²²⁶⁾ الشخص تعلّق أكثر من الاول ، وهو
كمال البنية والهيئة ، يعنى ان⁽³²²⁷⁾ يكون مزاج ذلك الشخص في غاية
الاعتدال واعضائه متناسبة قوية كما ينبغي. وهذا النوع ايضا من الكمال
لا يتخذ غاية ، لانه كمال جسماني ، وما هو للانسان من حيث هو انسان ،
بل من حيث هو حيوان ، ويشارك في هذا اخسّ الحيوان. وايضا⁽³²²⁸⁾
لو وصل من قوة شخص الانسان غاية | ونهاية ما يلحق بقوة بغل
قوى. فناهيك ان يلحق بقوة اسد ، او قوة فيل. وغاية هذا الكمال كما
ذكرنا⁽³²²⁹⁾ ان ينقل حملا ثقيلًا ، او يكسر عظمًا غليظًا ، ونحو هذا مما
لا كبير فائدة جسمانية فيه. اما فائدة نفسانية فعدومة من هذا النوع.

המין השלישי הוא יותר שלמות בעצמותו של הפרט מן המין השני, והוא שלמות מעלות האופי, וזאת שתהיינה מידות האופי של אותו פרט בתכלית מעלתו. רוב המצוות אינן אלא כדי להשיג מין זה של שלמות. מין זה של שלמות אף הוא רק הכנה לזולתו ואינו תכלית בפני עצמה, מפני שענייני המוסר כולם אינם נוגעים אלא למה שבין אדם לחברו. לכן שלמות זאת במידות האופי שלו היא מעין הכנה להועיל לזולת והיא נעשית אפוא כלי לזולתו. שהרי אם תניח שאדם לבדו ואין לו שיג ושיח עם איש, תמצא שמידות האופי שלו מובטלות ומושבתות, אין בהן צורך ואין הן מביאות אותו כפרט לידי שלמות בשום דבר. הוא זקוק להן והן מועילות לו רק מבחינת זולתו.

פמעדומה מן הדא אלנוע. ואלנוע אלתאלת הו כמאל פי דאת אלשכץ אכתר מן אלתאני והו כמאל אלפצאיל אלכלקיה ודלך באן חבון אכלאק דלך אלשכץ עלי גאיה פצילתהא ואכתר אלמצות אנמא הי לחצול הדא אלנוע מן אלכמאל והדא אלנוע מן אלכמאל איצא אנמא הו חומיה לגירה וליס הו גאיה לדאתה ודלך אן אלכלקיהא כלחא אנמא הי פי מא בין אלשכץ מן אלנאס ובין גירה פכאן הדא אלכמאל פי כלקיהא אנמא חיהא בה למנפעה אנאס פצאר אלה לגירה לאנך אדא פרצת שכץ אנסאן וחדה לא יעאמל אחדא וגרת אלפצאיל אלכלקיה מנה כלחא חניד בטאלה עטאלה לא חאנה להא ולא חבמל שכצה פי שי ואנמא יחתאנ אליהא ותעוד פאידתהא עליה באעתבאר אלגיר.

والنوع الثالث هو كمال في ذات الشخص أكثر من الثاني وهو كمال الفضائل الخلقية. وذلك بان تكون اخلاق ذلك الشخص على غاية فضيلتها، وأكثر الفرائض⁽³²³⁰⁾ انما هي⁽³²³¹⁾ لحصول هذا النوع من الكمال. وهذا النوع من الكمال ايضا انما هو توطئة لغيره، وليس هو غاية لذاته. وذلك ان الخلقيات كلها، انما هي في ما بين الشخص من الناس، وبين غيره. فكأن هذا الكمال في خلقياته، انما يهيأ به لمنفعة الناس، فصار آلة لغيره، لانك اذا فرضت شخص انسان وحده، لا يعامل احدا، وجدت الفضائل الخلقية منه كاهي⁽³²³²⁾ حينئذ بطالة عطالة، لا حاجة لها، ولا تكمل شخصه في شيء. وانما يحتاج اليها وتعود فائدتها عليه باعتبار للغير.

המין הרביעי הוא השלמות האנושית האמיתית והיא השגת המעלות השכליות, כלומר, תפישת מושכלות המלמדים דעות אמיתיות במטפיסיקה. זאת היא התכלית האחרונה והיא מהביאה את האדם לידי שלמות אמיתית. והיא לו לבדו. והיא מעניקה לאדם את הקיום הנצחי.

ובה האדם הוא אדם.

באעחבאר אלגיר . ואלנוע אלראבע הו אכמאל אאנסאני
אחקיקי והו חצול אפצאיל אנטקיה אעני חצור מעקולאת
תפיד אראא צחיחה פי אלאלאחיות וחדה הי אלגאיה
אאכירה וחי אלתי חכמל אשכץ כמאלא חקיקא וחי לה
וחדה וחי תפידה אלכקא אלדאים

וכהא אאנסאן אנסאן

و النوع الرابع هو الكمال الانساني (3233) الحقيقي ، وهو حصول
الفضائل النطقية ، اعنى تصور معقولات تفيد آراء صحيحة في الالهيات.
وهذه هي الغاية الاخيرة وهي التي تكمل الشخص كمالا حقيقيا ، وهي
له وحده ، وهي تفيد البقاء الدائم ،

ובהا الانسان انسان .